

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 100/21
Люксембург, 10 юни 2021 г.

Решения по дело C-609/19 и по съединени дела C-776/19—C-782/19
BNP Paribas Personal Finance

За потребителя, който е сключил деноминиран в чуждестранна валута договор за кредит и който не знае, че включена в този договор клауза е неправопавна, изобщо не може да бъде предвиден давностен срок относно връщането на сумите, платени въз основа на тази клауза

Информацията за наличие на валутен риск, която кредитодателят е предоставил на потребителя, не отговаря на изискването за прозрачност, ако е основана на хипотезата, че паритетът между разчетната валута и валутата на изплащане ще се запази стабилен през целия срок на договора

През 2008 г. и 2009 г. потребители сключват с банка BNP Paribas Personal Finance договори за ипотечен кредит, деноминиран в швейцарски франкове (CHF) и подлежащ на погасяване в евро (EUR), за да финансират покупката на недвижими имоти или на дялове от дружества за недвижими имоти. Поради характеристиките на тези кредити, сключването на посочените договори съдържа валутен риск, свързан с колебанията в курса EUR—CHF. Въпреки че съществуването му не е изрично споменато в договорите за кредит, от тях все пак косвено следва, че този риск е неразривна част от същите и че тежестта за него носи потребителят.

Вследствие от трудностите, които потребителите срещат, за да плащат месечните вноски, са образувани съдебни производства съответно пред Tribunal d'instance de Lagny-sur-Marne (Районен съд Ланьи-сюр-Марн, Франция) и Tribunal de grande instance de Paris (Окръжен съд Париж, Франция). Тези юрисдикции трябва да проверят дали клаузите на споменатите договори за кредит, които са изложили потребителите на неограничен валутен риск, следва да се считат за неправопавни от гледна точка на Директивата за неправопавните клаузи в потребителските договори¹, а оттам и за необвързващи за кредитополучателите. При тези обстоятелства Районен съд Ланьи-сюр-Марн и Окръжен съд Париж отправят до Съда редица въпроси за тълкуване на Директивата.

С днешните си решения Съдът на първо място припомня, че неправопавните клаузи, които фигурират в потребителски договор, не обвързват потребителя и за тях трябва да се счита, че никога не са съществували, така че те не могат да имат последици за правното и фактическо положение на потребителя. Оттук Съдът приема, че **изобщо не може да бъде предвиден давностен срок за предявяването от потребителя на иск с оглед установяването на неправопавността на клауза, включена в такъв договор.**

Във връзка с това Съдът подчертава, че Директивата допуска национална правна уредба, която предвижда давностен срок за иска, с който се претендират реституционните последици от установяването на тази неправопавност. Съдът обаче отбелязва, че наличието на **давностен срок с оглед на връщането на платени суми въз основа на неправопавна клауза, който има опасност да изтече още преди потребителят да може да узнае за неправопавния характер на тази клауза, изобщо няма как да е съвместимо с Директивата.**

¹ Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 година относно неправопавните клаузи в потребителските договори (ОВ L 95 1993 г., стр. 29; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 2, стр. 273).

На второ място, Съдът установява, че запитващите юрисдикции следва да преценят дали спорните клаузи определят съществен елемент, който характеризира разглежданите договори за кредит и представлява основния предмет на тези договори. Ако случаят е такъв, всъщност Директивата позволява да се провери дали тези клаузи са неравноправни само ако те не са изразени на ясен и разбираем език.

На трето място, според Съда **съобщаването от продавача или доставчика на потребителя — при сключването на договора — на информация, дори и обстойна, не отговаря на изискването за прозрачност, ако тази информация е основана на хипотезата, че паритетът между разчетната валута и валутата на изплащане ще се запази стабилен през целия срок на договора.** Такъв е по-специално случаят, когато потребителят не е бил уведомен от продавача или доставчика за икономическия контекст, който може да има отражение върху колебанията на обменните курсове.

На четвърто място, с оглед на знанията на продавача или доставчика за предвидимия икономически контекст, който може да има отражение върху колебанията на обменните курсове, на по-съвършените средства на този продавач или доставчик да предугади валутния риск и на значителния риск, свързан с колебанията на обменните курсове, който спорните клаузи възлагат върху потребителя, Съдът приема, че **тези клаузи могат да създадат значителна неравнопоставеност между произтичащите от договора за кредит права и задължения на страните, в ущърб на потребителя.** Всъщност доколкото продавачът или доставчикът не е спазил изискването за прозрачност по отношение на потребителя, **тези клаузи изглежда възлагат върху посочения потребител несъразмерен риск с оглед на получените престации и сума по кредита,** защото вследствие от прилагането на тези клаузи потребителят трябва да понесе разходите от дългосрочните промени в обменните курсове.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

Пълният текст на съдебните решения ([C-609/19](#) и [C-776/19](#)) се публикува на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106